



Boluntariotzako barne estatutua

1 Xedea

Boluntariotzaren Estatutu honen xedea da Arraztalo Elkarteko boluntariotza-jarduerak arautuko dituen arau eta antolaketa-esparrua ezartzea. Jarduera horiek, zehazki, Oarsoaldea eskualdeko gaixotasun mentala duten pertsonen bizi-kalitatea hobetzera bideratuta daude. Dokumentu honen bidez, boluntarioen parte-hartze aktiboa, askea eta solidarioa sustatzen da kolektibo horren gizarteratzea, ongizate emozionala eta integrazio komunitarioa bultzatzen duten ekimenetan.

Estatutu hau indarrean dagoen araudiaren barruan sartzen da: Boluntariotzari buruzko urriaren 14ko 45/2015 Legean, Eusko Jaurlaritzaren 17/1998 Dekretuan (Ekintza Boluntarioa arautzen duena) eta 169/2000 Dekretuan (Boluntariotzako Erakundearen Errolda Orokorren funtzionamendu-araudia onartu eta boluntariotzari buruzko zenbait alderdi arautzen dituen).

Dokumentuak boluntarioen eskubideak eta betebeharrak zehazten ditu, baita haien lana gidatzen duten printzipioak eta balioak ere, eta elkarrenganako errespetua, inklusioa eta lankidetzaren bermatzen ditu. Era berean, boluntariotza kudeatu, prestatu, gainbegiratu eta aitortzeko mekanismoak ezartzen ditu, bere ekintzen inpaktua optimizatzeko eta Oarsoaldean osasun mentalaren arloan elkartasunaren eta konpromiso sozialaren kultura sustatzeko.

2 Erakundearen aurkezpena

ASOCIACIÓN PARA LA INTEGRACIÓN SOCIAL Y LABORAL DE PERSONAS CON ENFERMEDAD MENTAL DE OIARTZUN "ARRAZTALO" elkarteak AS/G/14901/2010 erregistro-zenbakia du Euskadiko Elkartearen Erregistroan elkarte gisa, 2009ko uztailaren 28an sortua eta 2010eko urtarrilaren 13an erregistratua. Arraztaloren sailkapena "ongintza asistentziala" da.

Gaixotasun mentala duten Oiartzungo pertsonen eta haien senideen osatzen dute Arraztalo Elkartea. Elkartea 2010eko urtarilean eratu zen ofizialki. Gaixotasun hori duten pertsonen inguruko esperientziak partekatzeko eta arazoak konpontzeko sortu zen. Arraztaloren jardura nagusia osasun mentaleko arazoak dituzten pertsonekin lan egitea da, baratza ekologikotan oinarritutako lan integrazio programaren bidez.

Hauek dira elkartearen helburu nagusiak:

- Buruko gaixotasuna duten pertsonen gizarteratzea eta laneratzea.



Boluntariotzako barne estatutua

- Erakunde, enpresa eta elkarteekin batera buruko gaixotasuna duten Oiarzungo pertsonen laneratzea errazteko baliabideak lortzea.
- Enplegu Zentro Berezi bat sortzea, laneratzea errazteko.
- Senideen artean esperientziak, prestakuntza eta informazioa partekatzea.
- Tailerrak, ikastaroak, jarduerak eta terapiak antolatzea.

3 Boluntarioen partaidetzarako oinarrizko balioak

Boluntarioen partaidetza funtsezko printzipio eta balio batzuetan oinarritzen da. Printzipio horiek elkartearen estatutuek ezarritakoekin bat datoz. Hauek dira:

- **Elkartasuna:** Arraztaloko ekintza boluntarioaren oinarria Oarsoaldean gaixotasun mentala duten pertsonen bizi-kalitatea hobetzeko kausa sozialarekiko konpromisoa da. Boluntario bakoitza modu altruistan inplikatzeko da, bere denbora, trebetasun eta ahaleginarekin gehien behar dutenei laguntzeko.
- **Errespetua:** Pertsonen duintasuna, eskubideak eta indibidualtasuna errespetatzea Arraztalo Elkartearen funtsezko zutabea da. Balio hori islatzen da harremanetan gauden pertsona guztiekiko tratu enpatiko, inklusibo eta aurreiritzirik gabekoan. Berezik, gaixotasun mentalari lotutako estigmari aktiboki aurre egiteko konpromisoa dago, komunitatean ulermena, enpatia eta onarpena sustatuz.
- **Konpromisoa:** Arraztalo Elkartearen borondatez parte hartzeak konpromiso sendoa eta arduratsua dakar elkartearen misioarekin eta helburuekin.
- **Inklusioa:** Ingurune inklusibo bat sustatzen da Arraztalo Elkartearen, non pertsona guztiek, beren jatorria, gizarte-egoera edo gaitasunak edozein izanik ere, aukera izan dezaten parte hartzeko eta baldintza berdinetan laguntzeko.
- **Konfidentzialtasuna:** Arraztaloko boluntarioek errespetatzen dituzte laguntzen dituzten pertsonen pribatutasuna eta konfidentzialtasuna, eta beren funtzioak betetzean eskura dezaketen informazio pertsonala eta sentikorra babesten dute.
- **Auzolana:** Talde-lana eta lankidetzak funtsezkoak dira Arraztalo Elkartearen ekintzek arrakasta izan dezaten. Auzolanetik sortutako proiektua izan da beti eta hori boluntarioen eguneroko lanean isla izan behar da.
- **Zeharkako konpromisoak:** Arraztalo Elkartearen jarduna gizarteko beste eragile eta pertsonekin harremanetan dago etengabe. Gainera, gizartea aldatzen doan heinean, Arraztalo Elkartek eta bertako partaideek zeharkako printzipio



Boluntariotzako barne estatutua

batzuk bete behar dituzte, martxan den eraldaketa sustatzeko. Zeharkako printzipioak honakoak dira:

- Ingurumenarekiko konpromisoa: Ingurune naturalaren jasangarritasuna eta babesa sustatzen ditugu, biodibertsitatea eta baliabide naturalak errespetatzen dituzten nekazaritza ekologikoko praktikak erabiliz.
 - Elikadura burujabetza: Komunitateek elikadura politika eta estrategia propioak definitzeko duten eskubidea babesten dugu, tokiko ekoizpena eta ekoizpen iraunkorra lehenetsiz. Horretarako, barazkien kontsumo taldearen dinamizazioa egiten dugu.
 - Euskararen sustapena: Euskararen erabilera eta normalizazioa sustatzen ditugu, gure identitate kultural eta komunitarioaren parte integral gisa. Euskara da elkartearen komunikaziorako eguneroko tresna.
 - Berdintasuna sustatzea: Emakumeen aukera berdintasuna sustatzeko eta edozein diskriminazio motaren aurka borrokatzeko konpromisoa hartzen dugu, ingurune bidezko eta inklusiboa ziurtatuz.
- **Prestakuntza eta garapena**: Arraztalo Elkarteak boluntarioen etengabeko ikaskuntza eta garapen pertsonala baloratzen du. Prestakuntza eta baliabideak eskaintzen dira, beren zereginak modu eraginkor eta aberasgarrian bete ditzaten, erakundearen barruan beren hazkundea eta ongizatea ziurtatuz.

4 Erakundeko boluntariotzaren definizioa

Pertsona fisikoek aurrera eramaten dituzten interes orokorreko ekimenen multzoa da boluntariotza, ekimen horiek baldintza hauek betetzen badituzte:

- a. Norberaren probetxurako ezer lortzeko asmorik gabekoak izatea eta elkartasunak bultzatuak izatea.
- b. Borondatezkoak eta askatasun osoz eginak izatea; arrazoia lan-, funtzionariotza-edo merkataritza-harremana ez izatea, ez eta obligazio pertsonala edo betebeharrak juridikoa ere.
- c. Irabazi-asmorik ez duten erakundeen bidez eta programa edo egitasmo zehatzei jarraiki eginak izatea.
- d. Ordainsaririk gabeak izatea.
- e. Ordaindutako zerbitzu profesionalak inolaz ere ez ordezkatzeko.

Boluntario izatea bateragarria da bazkide edo langile izatearekin; hala ere, ordainsaria jasotzen dutenek ezin dituzte funtzio berak bete.



Boluntariotzako barne estatutua

5 Boluntarioaren eskubide eta betebeharrak

5.1 Boluntarioaren eskubideak

Hauek dira Arraztalo Elkarteko boluntarioen eskubideak:

- a. Sartzen den erakundean aktiboki parte hartzea, erakundeari buruz jaso beharreko informazioa jasoz (batez ere haren xedeei, egiturari eta funtzionamenduari buruzkoa), erakundean parte-hartze organoak sortzea eta organo horietako kide izatea.
- b. Esku hartzen dueneko programa edo egitasmoak diseinatu, egin, burutu eta ebaluatzen laguntza ematea; horretaz gain, erakundeko boluntario den aldetik, berari ere badagozkion gaietan iritzia emateko eskubidea izango du boluntarioak.
- c. Boluntario-lanak eskatzen duen laguntza teknikoa nahiz heziketa- eta giza laguntza jasotzea eta bere izaera eta ahalmenetara hobekien egokitzen den lanetara bideratzea.
- d. Aseguratuta egotea, boluntario gisa lan egitean bitartekoren bati kalterik egin baliezaioke ere.
- e. Boluntarioak bere lana betetzeko xahututako dirua berreskuratzea, baldin eta erakundea eta boluntarioaren artean hitzartutako baldintzetan horrela ezarrita badago, eta, betiere, hitzarmenean jarritako mugen barruan.
- f. Ekintzak boluntarioaren bizilekutik ahalik eta hurbilen egitea, programek eta egitasmoek horretarako aukera ematen duten neurrian.
- g. Bazterkeriarik gabe eta zuzentasunez tratatua izatea, boluntarioaren askatasuna, intimitatea eta sinesmenak errespetatuz.
- h. Lana segurtasun eta higiene baldintza egokietan egitea, lanaren ezaugarriek eskatzen dutenaren arabera.
- i. Gizarteari emandako laguntzak merezi duen errespetua eta aitormena lortzea.
- j. Hilabete bateko epean jakinarazita, boluntario izateari askatasunez uztea.

5.2 Boluntarioaren betebeharrak

Hauek dira Arraztalo Elkarteko boluntarioen betebeharrak:

- a. Arraztalo Elkarteari laguntza ematea, bere ahalmen eta borondatearen heinean, parte hartuz eta erakundearekin batera lan eginez.
- b. Erakundearekiko hartutako konpromezuak betetzea, erakundearen araubidea eta helburuak errespetatuz.



Boluntariotzako barne estatutua

- c. Berari egokitutako lanak arduraz egitea eta erakundeko arduradunek ezarritako jarraibideei segitzea.
- d. Erakundeak aurreikusitako heziketa-ekintzetan eta lana behar bezala egiteko beharrezko ekimenetan parte hartzea.
- e. Boluntario gisa lan egitean jasotako edo jakindako informazioa isilpean gordetzea.
- f. Lagundu nahi dituzten pertsonen eta pertsona-taldeen eskubideak errespetatzea.
- g. Boluntario-agiria eta erakundearen bereizgarria egoki erabiltzea.
- h. Boluntarioaren esku uzten diren baliabide materialak zaintzea.
- i. Oro har, boluntario lana estatutu hauen 3. ataleko printzipioak betez egitea.
- j. Onartzen diren segurtasun eta higieneko neurriak betetzea.

6 Boluntarioak onartzeko eta baztertzeako irizpideak

6.1 Onartzeko irizpideak

- a. Adinez nagusia izatea.
- b. Jarduteko gaitasun juridiko osoa izatea, edo bere tutoretza-agintaritzak jarduteko baimena ematea.
- c. Beharrezkoa bada, boluntarioak Arraztalok jarduera zehatz batean laguntzeko eskatzen dituen ezagutzak eduki beharko ditu.
- d. Erakundearekin lankidetza hitzarmena sinatu izana eta horrek dakartzan eskubide eta betebeharrekin ados egotea.

6.2 Boluntariotza baztertzeako eta eteteko irizpideak

- a. Boluntariotza aldiaren amaiera.
- b. Boluntarioak betebeharrak ez betetzea.
- c. Lankidetza hitzarmenean adostutako konpromezuak ezin betetzea.
- d. Elkartea desagertzea.
- e. Boluntarioak lankidetza hitzarmena eteteko eskaera. Eskaera idatziz egin beharko du eten nahi den epea baino hilabete lehenago.



Boluntariotzako barne estatutua

7 Elkartearen eskubideak eta betebeharrak

7.1 Eskubideak

- a. Boluntarioak hautatzea, inolako bereizkeriarik gabe, sexua, sexu-identitatea, sexu-orientazioa, nazionalitatea, arraza- edo etnia-jatorria, erlijioa, uste ideologiko edo sindikalak, desgaitasuna, adina edo beste edozein egoera edo zirkunstantzia pertsonal edo sozial dela eta, erakundearen helburu edo xedeen, garatu beharreko eginkizunaren izaera eta ezaugarrien eta barne-funtzionamenduko estatutuan ezarritako arauen arabera.
- b. Boluntarioen jarduera etetea, erakundearen programen kalitateari edo helburuei kalte larria egiten zaienean, edo programa horietan sartzeko akordioa larriki hausten dutenean.
- c. Administrazio publikoek edo erakunde pribatuek ezarritako boluntariotza ekintzak sustatzeko neurrietan parte hartzea eta beren jarduerak behar bezala garatzeko laguntza material eta teknikoko laguntzak jasotzea.

7.2 Betebeharrak

- a. Erakundearen barnean boluntarioaren estatutu bat eratu beharko dute, eta bertan ezarri, gutxienez, erakundean onartzeko eta ez onartzeko irizpideak zein boluntarioen eskubide eta betebeharrak.
- b. Behar dena antolatu, boluntarioak bai erakundean eta bai parte hartuko duen programa eta egitasmoetan bere laguntza emango duela eta behar duen informazioa jasoko duela bermatzeko.
- c. Egin beharreko lanak egiteko egokiak diren bitartekoak eta laguntza eman boluntarioei.
- d. Boluntarioei lanak ondo egiteko beharrezkoa den formakuntza eman.
- e. Boluntarioentzako aseguru-poliza sinatu; horren bidez, boluntarioak bere lana egiterakoan bitartekoren bati kalterik eginez gero aseguruak ordainduko lituzke kalteak, betiere araudian ezartzen diren baldintzetan eta araudiak ezartzen duen kapitalaren bidez.
- f. Boluntario gisa egiten duen berariazko lanari dagozkion segurtasun- eta higiene-baldintzak bermatu.
- g. Boluntarioari berak egindako lanak egiaztatzen dituen agiri bat egin.
- h. Boluntario berri bat erakundean sartzean egiten den hitzarmenean ezarritakoa bete.



Boluntariotzako barne estatutua

- i. Erakundean sartzen direnen eta erakundeko kide izateari uzten diotenen erregistroa egin.
- j. Boluntario gisa lan egitean boluntarioak xahututako diru-kopurua itzuli, baldin eta erakundea eta boluntarioaren artean hitzartutako baldintzetan horrela ezarrita badago, eta, betiere, hitzarmenean jarritako mugen barruan.
- k. Boluntarioari egiaztagiri bat eman bere lanerako gaitu eta identifikatuko duena.